

The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, as identified by a complete collation of the following thirty-four representative MSS—18, 35, 201, 204, 328, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 959, 1072, 1075, 1100, 1248, 1249, 1503, 1548, 1637, 1725, 1732, 1761, 1768, 1855, 1864, 1865, 1892, 2080, 2466, 2554, 2587 and 2723. The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. It goes without saying that the base text is that of the family archetype, empirically determined. 2554 has no variants.

ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ¹

[The supremacy of the Son]

1.1 Πολυμερως και πολυτροπως παλαι ὁ Θεος λαλησας τοις πατρασιν εν τοις προφηταις, 2 ἐπ' ἐσχάτου² των ἡμερων τουτων ελαλησεν ἡμιν εν Υἱῳ, ὃν ἐθηκεν κληρονομον παντων, δι' οὗ και τους αιωνας ἐποίησεν· 3 ὃς ὡν ἀπαυγασμα της δοξης και χαρακτηρ της ὑποστασεως αυτου, φερων τε τα παντα τῷ ῥήματι της δυναμεως αυτου, δι' ἑαυτου καθαρισμον ποιησαμενος των ἁμαρτιων ἡμων ἐκάθισεν³ εν δεξια της μεγαλωσυνης εν⁴ ὑψηλοις, 4 τοσούτω κρείττων γενομενος⁵ των ἀγγέλων ὅσω διαφορωτερον παρ' αυτους κεκληρονομηκεν ονομα.

[*He is superior to angels*]

5 Τίνι γαρ εἶπεν ποτε⁶ των ἀγγέλων, “Υἱός μου εἶ συ, ἐγὼ σημερον γεγεννηκα σε”, και παλιν, “Εἶπα ἐσομαι αυτῷ εἰς Πατέρα, και αὐτός ἐστι μοι εἰς Υἱόν”? 6 Ὅταν δε, παλιν, εἰσαγαγῇ⁷ τον Πρωτοτοκόν⁸ εἰς την οἰκουμένην λεγει, “Και προσκυνησατωσαν αυτῷ παντες ἀγγελοι Θεου”. 7 Και προς μεν τους ἀγγελους λεγει, “Ὁ ποιων τους ἀγγελους αυτου πνευματα, και τους λειτουργους αυτου πυρος φλογα”. 8 προς δε τον Υἱόν: “Ὁ θρονος σου, ὁ Θεος, εἰς τον αιωνα του αιωνος·⁹ “Ράβδος Εὐθυτητος” ἡ ῥάβδος της βασιλειας σου. 9 Ἡγάπησας¹⁰ δικαιοσύνην και ἐμίσησας ἀνομίαν, δια τουτο ἐχρῖσεν σε ὁ¹¹ Θεος, ὁ Θεος σου, ἐλαίον¹² ἀγαλλιασεως¹³ παρα τους μετοχους σου.” 10 Και: “Σὺ κατ' ἀρχας, Κυριε, την γην ἐθεμελιωσας, και ἐργα των χειρων σου εἰσιν οἱ οὐρανοι· 11 αυτοι απολουνται, συ δε διαμενεις—και παντες ὡς ἱματίον¹⁴ παλαιωθησονται· 12 και ὥσει περιβολαίον ἐλίξεις αυτους και ἀλλαγησονται,¹⁵ συ δε ὁ αὐτός εἶ και τα ἐτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.”

13 Προς τίνα δε των ἀγγέλων εἰρηκεν ποτε, “Καθου ἐκ δεξιων μου ἕως ἀν θῶ τους ἐχθρους σου ὑποποδιον των ποδων σου”? 14 Οὐχι παντες εἰσιν λειτουργικα πνευματα εἰς διακονίαν ἀποστελλομενα δια τους μελλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν?¹⁶

[*Do not neglect the great salvation*]

2.1 Δια τουτο, δεῖ περισσοτερος¹⁷ ἡμας προσεχειν τοις ἀκουσθειςιν, μηποτε παραρρυωμεν. 2 Εἰ γαρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεις λογος ἐγενετο βεβαιος, και πασα παραβασις και παρακοη ἐλάβεν ἐνδικον μισθαποδοσίαν, 3 πως ἡμεῖς ἐκφευξομεθα τηλικαυτης ἀμελησαντες σωτηρίας?—ἥτις ἀρχὴν λαβουσα λαλεισθαι δια¹⁸ του Κυριου, ὑπο των ἀκουσαντων εἰς ἡμας

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©.

² ἐσχάτου || αἰσχάτου 201

³ ἐκάθισεν || ἐκάθησεν 1732

⁴ ἐν || 1 τοις 328

⁵ γενομενος || γενομενον 1548

⁶ ποτε || --- 959,1548

⁷ εἰσαγαγῇ || εἰσαγῇ 1075

⁸ πρωτοτοκόν || παρακλητόν 328

⁹ αιωνος 1072^c || αιωνως 1248 || omit του αιωνος 1072

¹⁰ ηγαπησας || ηγαπησας 757

¹¹ ο || 1 1 2466 (from one line to the next)

¹² ἐλαίον || ἐλεον 757

¹³ ἀγαλλιασεως || ἀγαλλιασσεως 204

¹⁴ ως ἱματίον || ὡσειματίον 1725

¹⁵ ἀλλαγησονται || ἀλαγησονται 1548

¹⁶ σωτηρίαν || βασιλειαν 1732

¹⁷ περισσοτερος || περισσοτερος 2466

¹⁸ δια || υπο 1503

εββαιωθη, 4 συνεπιμαρτυρουντος του Θεου σημειοις¹ και τερασιν και ποικιλαις δυναμεσιν και Πνευματος Ἁγίου μερισμοις κατα την αυτου θελησιν.

[Temporarily lower than angels]

5 Ου γαρ αγγελιοις ὑπεταξεν την οικουμένην την μελλουσάν, περι ἧς λαλουμεν· 6 διεμαρτυρατο δε που τις λεγων: “Τί ἐστιν ανθρωπος ὅτι μιμησκη αυτου, ἡ υἱος ανθρωπου ὅτι επισκεπτη αυτον? 7 Ηλαττωσας αυτον βραχυ τι παρ’ αγγελους· δοξη και τιμη εστεφανωσας αυτον, 8 παντα ὑπεταξας ὑποκατω των ποδων αυτου.” Εν γαρ τω ὑποταξαι αυτω τα παντα, ουδεν αφηκεν αυτω ανυποτακτον. Νυν δε ουπω ὀρωμεν αυτω τα παντα ὑποτεταγμενα.²

9 Τον δε ἑβραχυ τι παρ’ αγγελους ηλαττωμενον³ βλεπομεν,⁴ Ιησουν (δια το παθημα του θανατου), ὁδοξ και τιμη εστεφανωμενον—ὁπως χαριτι Θεου ὑπερ παντος γενηται θανατου.

[“Bringing many sons into glory”]

10 Επρεπεν γαρ αυτω, δι’ ὃν τα παντα και δι’ οὗ τα παντα,⁵ πολλους υἱους εἰς⁶ δοξαν αγαγοντα, τον Αρχηγον της σωτηριας αυτων δια παθηματων τελειωσαι. 11 Ὁ τε γαρ⁷ ἁγιαζων και οἱ ἁγιαζομενοι ἐξ ἑνος παντες· δι’ ἣν αιτιαν ουκ επαισχυνεται αδελφους αυτους καλειν, 12 λεγων, “Απαγγελω το ονομα σου τοις αδελφοις μου· εν μεσω εκκλησιας ὑμνησω σε”. 13 και παλιν, “Εγω εσομαι πεποιθως ἐπ’ αυτω”. και παλιν, “Ιδου εγω και τα παιδια ἃ μοι εδωκεν ὁ Θεος.”

14 Επει ουν τα παιδια κεκοινωνηκεν σαρκος και αιματος, και αυτος παραπλησιως μετεσχεν των αυτων, ἵνα δια του θανατου καταργησιν τον το κρατος εχοντα του θανατου—τουτ’ ἐστιν τον διαβολον—15 και απαλλαξη τουτους, ὅσοι φοβω θανατου δια παντος του ζην ενοχοι⁸ ἦσαν δουλειας. 16 (Ου γαρ δηπου αγγελων επιλαμβανεται, αλλα σπερματος Ἀβρααμ επιλαμβανεται.) 17 Ὅθεν ωφειλεν κατα παντα τοις αδελφοις ὁμοιωθηναι, ἵνα ελεημων γενηται και πιστος αρχιερευς, τα προς τον Θεον, εἰς το ἱλασκεσθαι τας ἁμαρτίας του λαου. 18 Εν ᾧ γαρ πεπονηεν αυτος πειρασθεις, δυναται τοις πειραζομενοις βοηθησαι.

[The Apostle and High Priest of our confession]

3.1 Ὅθεν, αδελφοι ἅγιοι, κλησεως επουρανιου μετοχοι, κατανοησατε τον Αποστολον και Αρχιερεα της ὁμολογιας ἡμων, Ιησουν Χριστον! 2 πιστον οντα τω ποιησαντι αυτον, ὡς και Μωυσης εν ὅλῳ τῷ οικῷ αυτου. 3 Πλειονος γαρ δοξης οὗτος⁹ παρα Μωυσην ἡξιωται, καθ’ ὅσον πλειονα τιμην εχει του οικου¹⁰ ὁ κατασκευασας αυτον 4—πας γαρ οικος κατασκευαζεται ὑπο τινος, ὁ δε τα παντα κατασκευασας Θεος—5 και, Μωυσης μεν πιστος εν ὅλῳ τῷ οικῷ αυτου ὡς θεραπων, εἰς μαρτυριον των λαληθησομενων, 6 Χριστος δε ὡς Υἱος ἐπὶ τον οικον αυτου, οὗ οικος εσμεν ἡμεις, εανπερ την παρρησιαν και το καυχημα της ελπιδος μεχρι τελους βεβαιαν κατασχωμεν.

[The Holy Spirit’s warning]

7 Διο—καθως λεγει το Πνευμα το Ἅγιον: “Σημερον, εαν της φωνης αυτου ακουσητε, 8 μη σκληρυνητε¹¹ τας καρδιας ὑμων ὡς εν τῷ παραπικρασμῷ, κατα την ἡμεραν του πειρασμου εν τη ερημῳ, 9 οὐ ἐπειρασαν με οἱ πατερες ὑμων, εδοκιμασαν με και ειδον τα εργα μου τεσσαρακοντα ετη. 10 Διο προσωχθισα¹² τη γενεα ἐκείνη και ειπον,¹³ Ἀει πλανωνται τη¹⁴

¹ σημειοις || 1 τε [65%] 1855^c

² υποτεταγμενα || υποτεταγμενον 386

³ ηλαττωμενον || --- 1761

⁴ βλεπομεν || βλεπωμεν 394

⁵ παντα || παν 1548

⁶ εἰς || εἰ 18

⁷ γαρ || 1 ο 1892

⁸ ενοχοι || ενοιχοι 1248

⁹ ουτος || ουτως 1248

¹⁰ τιμην εχει του οικου 35^c || ~ 1342 2466 || ~ 3412 35

¹¹ σκληρυνητε || σκληρηνητε 1249

¹² προσωχθισα || προσοχθισα 18 || προσωχθησα [15%] 1768 (twice)

¹³ ειπον 35^c || ειπα 35^c,604

¹⁴ τη || 1 1 1865 (from one line to the next)

καρδια· αυτοι δε ουκ εγνωσαν τας οδους μου· 11 ως ωμοσα¹ εν τη οργη μου, 'Ει εισελευσονται εις την καταπαυσιν μου!'—12 βλεπετε, αδελφοι,² μηποτε εσται εν τινι υμων καρδια πονηρα απιστιας εν τω αποστηναι απο Θεου ζωντος· 13 αλλα παρακαλειτε εαυτους καθ' εκαστην³ ημεραν, αχρις ου το 'Σημερον' καλειται,⁴ ινα μη σκληρυνθη εξ υμων τις⁵ απατη της αμαρτιας. 14 Μετοχοι γαρ γεγοναμεν του Χριστου, εανπερ την αρχην της υποστασεως μεχρι τελους βεβαιαν κατασχωμεν, 15 εν τω λεγεσθαι, "Σημερον, εαν της φωνης αυτου ακουσητε, μη σκληρυνητε τας καρδιας υμων ως εν τω παραπικρασμω." 16 Τινες γαρ ακουσαντες παρεπικραναν? Αλλ' ου παντες οι εξελθοντες εξ Αιγυπτου⁶ δια Μωυσεος?⁷ 17 Τίσιν δε⁸ προσωχθισεν⁹ τεσσαρακοντα ετη? Ουχι τοις αμαρτησασιν,¹⁰ ων τα κωλα επεσεν¹¹ εν τη ερημω? 18 Τισιν δε ωμοσεν μη εισελευσεσθαι εις την καταπαυσιν αυτου ει μη τοις απειθησασιν? 19 Και βλεπομεν οτι ουκ ηδυνηθησαν εισελθειν δια¹² απιστιαν. 4.1 Φοβηθωμεν ουν, μηποτε καταλειπομενης επαγγελιας εισελθειν εις την καταπαυσιν αυτου, δοκη¹³ τις εξ υμων υστερηκειναι.

[There is still a promised rest]

2 Και, γαρ εσμεν ευηγγελισμενοι καθαπερ κακεινοι,¹⁴ αλλ' ουκ ωφελησεν ο λογος της ακοης εκεινους, μη συγκεκραμενους¹⁵ τη πιστει τοις ακουσασιν. 3 Εισερχομεθα γαρ εις την καταπαυσιν οι πιστευσαντες, καθως ειρηκεν, "'Ως ωμοσα εν τη οργη μου, 'Ει εισελευσονται εις την καταπαυσιν¹⁶ μου!'—καιτοι¹⁷ των εργων απο καταβολης κοσμου γενηθεντων, 4 ειρηκεν γαρ που περι της εβδομης ούτως, 'Και¹⁸ κατεπαυσεν ο Θεος εν τη ημερα τη εβδομη απο παντων των εργων αυτου.' 5 και εν τουτω, παλιν, 'Ει εισελευσονται εις την¹⁹ καταπαυσιν μου!'—²⁰ 6 Επει ουν απολειπεται τινας εισελθειν εις αυτην, και οι προτερον ευαγγελισθεντες ουκ εισηλθον δι' απειθειαν, 7 παλιν τινα οριζει²¹ ημεραν, "Σημερον", εν Δαυιδ λεγων, μετα τοςουτου χρονου (καθως ειρηται), "Σημερον, εαν της φωνης αυτου²² ακουσητε, μη σκληρυνητε τας καρδιας υμων." 8 Ει γαρ αυτους Ιησους κατεπαυσεν, ουκ αν περι αλλης ελαλει²³ μετα ταυτα ημερας. 9 Αρα, απολειπεται σαββατισμος τω λαω του Θεου. 10 'Ο γαρ εισελθων εις την καταπαυσιν αυτου και αυτος κατεπαυσεν απο των εργων αυτου ωσπερ απο των ιδιων ο Θεος.

[We must give an account]

11 Σπουδασωμεν ουν εισελθειν εις εκεινην την καταπαυσιν, ινα μη εν τω αυτω τις²⁴ υποδειγματι¹ πεση της απειθειας. 12 Ζων γαρ ο λογος του Θεου και ενεργης, και τομωτερος

¹ ωμοσα || ωμωσα [1%] 201

² βλεπετε αδελφοι || ~ 21 2080

³ καθ' εκαστην || καθέκαστην 1892

⁴ καλειται || καληται 1248,2554^c || καλειτε 1725

⁵ εξ υμων τις 1637^c || ~ 312 [10%] 1637

⁶ αιγυπτου || αιγυπου 201

⁷ μωυσεος || μωσεος 18 || μωυσεως [45%] 1548 || μωσεως [15%] 1761

⁸ δε || ουν 1248

⁹ προσωχθισεν || προσωχθησεν 959

¹⁰ αμαρτησασιν || αμαρτημασιν 1248 || απειθησασιν 1761

¹¹ επεσεν || επεσον [18%] 959,1248,1548,1892

¹² δια 1248^c || δι [60%] 1248

¹³ δοκη 141^c || δοκει [25%] 201

¹⁴ κακεινοι || εκεινοι [10%] 1761

¹⁵ συγκεκραμενους || συγκεκραμμενους [10%] 959

¹⁶ καταπαυσιν || καταυπαυσιν 1248

¹⁷ καιτοι || και τι 959

¹⁸ και || --- 328

¹⁹ την || --- 1725

²⁰ 959 omits verse 5 entire.

²¹ οριζει || ορηζει 757

²² αυτου || --- 1892

²³ ελαλει || ελαλη 959

²⁴ τις 328^c || --- 328

ὑπὲρ πᾶσαν μαχαίραν διστομον, καὶ δίκνουνενος ἀχρὶ μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμών τε καὶ μυελών· καὶ, κριτικὸς ἐνθυμησέων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. 13 Καὶ οὐκ ἐστὶν κτισὶς ἀφανὲς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνα καὶ τετραχλησμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

[We have a Great High Priest]

4.14 ἔχοντες οὖν Ἀρχιερεὰ Μεγάλῃ διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. 15 Οὐ γὰρ ἐχομεν ἀρχιερεὰ μὴ δυναμένον συμπάσθαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειραμένον² δὲ κατὰ πάντα, καθ' ὁμοιοτητα, χωρὶς ἁμαρτίας. 16 Προσερχώμεθα³ οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λαβώμεν ἐλεῶν καὶ χάριν εὐρώμεν, εἰς εὐκαίρον βοήθειαν.

[Qualifications for high priesthood]

5.1 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρα τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, 2 μετριοπαθεῖν δυναμένος τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανώμενοις,⁴ ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικεῖται ἀσθενείαν. 3 Καὶ⁵ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. 4 Καὶ, οὐχ ἑαυτῶ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ⁶ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ Ἀαρών.

[Christ meets the qualifications]

5 Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδοξάσεν γεννηθῆναι ἀρχιερεὰ, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτοῦ, “Υἱὸς μου εἶ σύ· ἐγὼ σημερὸν γεγεννηκά σε”. 6 καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, “Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδεκ”. 7 ὅς, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δέησας τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυναμένον σῶζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου, μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρυῶν, προσενεγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, 8 καίπερ ὢν Υἱὸς, ἐμαθεν ἀφ' ὧν ἐπάθεν τὴν ὑπακοήν. 9 Καὶ τελειωθείς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἰτίος σωτηρίας αἰωνίου, 10 προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ⁷ Θεοῦ Ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδεκ. 11 περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμηνεύτος⁸ λέγειν, ἐπεὶ νῶθοι γέγονατε ταῖς ἀκοαῖς.

[“Let’s move on toward perfection”]

12 Καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδασκαλοὶ διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τίνα τὰ στοιχεῖα⁹ τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ γέγονατε χρεῖαν ἔχοντες γαλακτός, καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς! 13 Πᾶς γὰρ ὁ μετεχὼν γαλακτός ἀπειρὸς λόγου δικαιοσύνης, νηπιὸς γὰρ ἐστίν. 14 Τελείων δὲ ἐστὶν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν¹⁰ ἐξὶν τὰ αἰσθητήρια¹¹ γεγυμνασμένα ἔχοντων πρὸς διακρίσιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6.1 Διό, ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον, ἐπὶ τὴν τελειότητα φερωμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβάλλομενοι μετανόιας ἀπὸ νεκρῶν ἐργῶν καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, 2 βαπτισμῶν διδασχῆς, ἐπιθεσεως τε χειρῶν, ἀναστασεως τε νεκρῶν, καὶ κριματος αἰωνίου. 3 Καὶ τοῦτο ποιήσομεν ἐάνπερ ἐπιτρέπη¹² ὁ Θεός.

[No one kills Jesus twice]

4 Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἀπαξ φωτισθέντας, γευσάμενους τε τῆς δωρεᾶς τῆς¹³ ἐπουρανίου καὶ μετοχοὺς γεννηθέντας Πνεύματος Ἁγίου, 5 καὶ καλὸν γευσάμενους Θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε

¹ ὑποδειγματι || δειγματι 328

² πεπειραμένον || πεπυραμένον 959

³ προσερχώμεθα || προσερχόμεθα [25%] 394,824,1725,1768

⁴ πλανώμενοις || πλανομένοις 959

⁵ καὶ || --- 959

⁶ ἀλλὰ || ἀλλ' ο [30%] 1100,1768

⁷ τοῦ || --- 959

⁸ δυσερμηνεύτος || δυσσερμηνεύτος 959

⁹ στοιχεῖα || στοιχία 959

¹⁰ διὰ τὴν || δι?κγην 1892 (something went wrong here, but I don't know what)

¹¹ αἰσθητήρια || εσθητήρια 959

¹² ἐπιτρέπη || ἐπιτρέπει [15%] 201,959

¹³ τῆς || τοῦ 328

μελλοντος αιωνος, 6 και παραπεσοντας, παλιν ανακαινιζειν εις μετανοιαν—ανασταυρουντας
 εαυτοις τον Υιον του Θεου και παραδειγματιζοντας.

7 Γη γαρ ή πiousα¹ τον επ' αυτης πολλακις ερχομενον υετον και τικτουσα βοτανην
 ευθετον εκεινοις δι' ους και γεωργειται μεταλαμβανει ευλογιας απο² του³ Θεου· 8 εκφερουσα
 δε ακανθας και τριβολους, αδοκιμος, και καταρας εγγυς,⁴ ής το τελος εις καυσιν.

[A word of encouragement]

9 Πεπεισμεθα δε περι υμων, αγαπητοι, τα κρεισσονα⁵—και εχομενα σωτηριας—ει και
 ούτως λαλουμεν. 10 Ου γαρ αδικος ό Θεος επιλαθεσθαι του εργου υμων, και του κοπου της
 αγαπης ής ενεδειξασθε εις το ονομα αυτου, διακονησαντες τοις άγιοις και διακονουντες.
 11 Επιθυμουμεν δε έκαστον υμων την αυτην ενδεικνυσθαι σπουδην, προς την πληροφοριαν της
 ελπιδος, αχρι τελους· 12 ίνα μη νωθροι γενησθε, μιμηται δε των δια πιστεως και
 μακροθυμιας κληρονομουντων τας επαγγελιας.

[Our secure anchor]

13 Τω γαρ 'Αβρααμ επαγγειλαμενος ό Θεος, επει κατ' ουδενος ειχεν μειζονος ομοσαι,
 ωμοσεν καθ' έαυτου, 14 λεγων, “Η μην ευλογων ευλογησω σε και πληθυνων πληθυνω σε”.
 15 Και ούτως, μακροθυμησας, επετυχεν της επαγγελιας.

16 Ανθρωποι μεν γαρ κατα του μειζονος ομνυουσιν, και πασης αυτοις αντιλογιας
 περας εις βεβαιωσιν ό όρκος, 17 εν ώ περισσοτερον βουλομενος ό Θεος επιδειξει τοις
 κληρονομοις της⁶ επαγγελιας το αμεταθετον της βουλης αυτου, εμεσιτευσεν όρκω, 18 ίνα δια
 δυο πραγματος αμεταθετων, εν οίς αδυνατον ψευσασθαι Θεον, ισχυραν παρακλησιν εχωμεν,⁷
 οί καταφυγοντες κρατησαι της προκειμενης ελπιδος· 19 ήν ως αγκυραν εχομεν της ψυχης,
 ασφαλη τε και βεβαιαν, και εισερχομενην εις το εσωτερον του καταπετασματος, 20 όπου
 Προδρομος ύπερ ήμων εισηλθεν Ιησους, κατα την ταξιν Μελχισεδεκ Αρχιερευς⁸ γενομενος εις
 τον αιωνα.

[Melchizedek, priest and king]

7.1 Ούτος γαρ ό Μελχισεδεκ—βασιλευς Σαλημ, ίερευς του Θεου του υψιστου, ό συναντησας⁹
 'Αβρααμ ύποστρεφοντι απο της κοπης των βασιλεων και ευλογησας αυτον, 2 ώ και δεκατην
 απο παντων εμερισεν 'Αβρααμ (πρωτον μεν έρμηνευομενος βασιλευς δικαιοσυνης, επειτα δε
 και βασιλευς Σαλημ, ό εστιν βασιλευς ειρηνης), 3 απατωρ, αμητωρ, αγενεαλογητος· μητε
 αρχην ήμερων μητε ζωης τελος εχων, αφωμοιωμενος δε τω Υίω του Θεου—μενει ίερευς εις το
 διηνεκες.

[Melchizedek greater than Abraham]

4 Θεωρειτε δε¹⁰ πηλικος ούτος, ώ και δεκατην 'Αβρααμ εδωκεν εκ των ακροθινιων¹¹ ό
 πατριαρχης· 5 Και, οί μεν εκ των υίων Λευι την ίερατειαν λαμβανοντες εντολην εχουσιν
 αποδεκατουν τον λαον, κατα τον νομον—τουτ' εστιν, τους αδελφους αυτων—και περ
 εξεληλυθοτας εκ της οσφους 'Αβρααμ· 6 ό δε μη γενεαλογουμενος εξ αυτων δεδεκατωκεν¹² τον
 'Αβρααμ,¹³ και τον εχοντα τας επαγγελιας ευλογηκεν.¹⁴ 7 Χωρις δε πασης αντιλογιας¹⁵ το
 ελαττον ύπο του κρειττονος ευλογειται. 8 Και, ώδε μεν δεκατας αποθνησκοντες ανθρωποι

¹ πiousα || ποιουσα 201

² απο || υπο 604

³ του || --- 959

⁴ εγγυς || εγυς 1892

⁵ κρεισσονα || κρειττονα [15%] 201,1732,2080

⁶ της || τοις 959

⁷ εχωμεν || εχομεν [30%] 757

⁸ αρχιερευς || ιερευς 959

⁹ συναντησας || συναντισας 959,1248^v

¹⁰ δε 1637^c || --- 1637

¹¹ ακροθινιων || ακροθηνιων 328

¹² δεδεκατωκεν || δεδεκατωτε 1248

¹³ αβρααμ || αβρααμ 1637

¹⁴ ευλογηκεν || ευλογησε 386

¹⁵ αντιλογιας || αντιλογειας 757

λαμβάνουσιν, εκεί δε μαρτυρούμενος ότι ζή 9—και ὡς ἐπος εἶπεν, δια Ἀβραάμ και Λευι, ὁ δεκάτας λαμβάνων, δεδεκατῶται, 10 ἐτι γὰρ ἐν τῇ οσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήνησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδεκ.

[Melchizedek greater than Aaron]

11 Εἰ μὲν οὖν τελειώσις δια τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν (ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ¹ νενομοθετήτο), τίς ἐτι χρεία κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδεκ ἕτερον ἀνιστασθαι ἱερεὰ και οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ααρων λεγεσθαι? 12 (Μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀναγκῆς και νομοῦ μεταθεσις γίνεται.) 13 Εφ' ὃν² γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς³ ἕτερας μετεσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσεσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ. 14 Προδηλὸν γὰρ ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνατεταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἦν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μωυσῆς⁴ ἐλάλησεν. 15 Καὶ περισσοτέρον ἐτι καταδηλὸν ἐστὶν εἰ κατὰ τὴν ὁμοιοτητα⁵ Μελχισεδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, 16 ὃς οὐ κατὰ νομὸν ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δυνάμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. 17 Μαρτυρεῖ γὰρ ὅτι “Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδεκ.”

18 Αθροισίς μὲν γὰρ γίνεται προαγωγῆς ἐντολῆς δια τοῦ αὐτῆς ἀσθενὲς και ἀνωφελὲς 19 (οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος), ἐπεισαγωγῇ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ.

[Our eternal High Priest represents us eternally]

20 Καὶ, καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας⁶ 21—οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσιν ἱερεῖς γεγονότες, ὃ⁷ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας δια τοῦ λεγοντος πρὸς αὐτόν: “Ὡμοσεν Κύριος και οὐ μεταμελήθησεται· σὺ ἱερεὺς⁸ εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδεκ”—22 κατὰ τοσούτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἐγγυὸς Ἰησοῦς. 23 Καὶ, οἱ μὲν πλείονες εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς δια τοῦ θανάτῳ κωλυεσθαι παραμενεῖν·⁹ 24 ὁ δὲ, δια τοῦ μένειν αὐτόν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. 25 Ὅθεν και σώζειν εἰς τὸ παντέλες δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, παντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.

26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἐπρεπὲν ἀρχιερεὺς—ὁσίος, ἀκακός, ἀμεινός, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, και ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενομένος—27 ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἐπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφαπαξ ἑαυτόν ἀνενεγκας. 28 Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθενεῖαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας, τῆς μετὰ τὸν νόμον, Υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

[Priest and Mediator of a better covenant]

8.1 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις:¹⁰ Τοιοῦτον ἔχομεν Ἀρχιερεὰ, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξίᾳ τοῦ θρόνου τῆς Μεγαλῶσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 2 τῶν ἁγίων Λειτουργός, και τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἐπηξεν ὁ Κύριος, και οὐκ ἀνθρώπος. 3 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρα τε και θυσίας καθίσταται (ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι και τοῦτον¹¹ ὃ προσενεγκοῖ) 4—εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων¹² κατὰ τοῦ¹³ νόμον τὰ δῶρα· 5 οἵτινες ὑποδειγματι¹⁴ και σκία λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων (καθὼς

¹ αὐτῇ || αὐτὴν [5%] 1548

² οὐ || ὦν 2466

³ φυλῆς || φιλῆς 1248

⁴ μωυσῆς || μωσῆς (24.7%) 328,386,394,1249

⁵ ὁμοιοτητα || ὁμοιωτητα 959

⁶ ὀρκωμοσίας || ὀρκωσίας 328 (it is spelled correctly five words later)

⁷ ο || οἱ 201

⁸ ἱερεὺς || ἱερεῖς 2466

⁹ παραμενεῖν || --- 757

¹⁰ λεγομένοις || λεγομένης 328

¹¹ τοῦτον || τοιοῦτον 386

¹² προσφερόντων || προσφέρωντων 1732

¹³ τὸν || --- [5%] 1248

¹⁴ ὑποδειγματι || ὑποδείματι 204

κεκρηματισται Μωυσης μελλων¹ επιτελειν την σκηνην: “Ορα γαρ”, φησιν, “ποιησεις παντα κατα τον τυπον τον δειχθεντα σοι εν τω ορει”) 6—νυνι δε διαφορωτερας² τετευχεν³ λειτουργιας, ὅσω και κρειττονος εστιν⁴ διαθηκης Μεσιτης,⁵ ἥτις ἐπὶ κρειττοσιν επαγγελιας νενομοθετηται.

[A new covenant]

7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκεῖνη ἦν ἀμεμπτος, οὐκ ἂν δευτερας ἐζητειτο τοπος· 8 μεμφο-μενος γὰρ αυτοις λεγει:

“Ἴδου, ἡμεραι ἐρχονται”, λεγει Κυριος, “και συντελεσω ἐπὶ τον οικον Ισραηλ και ἐπὶ τον οικον Ιουδα διαθηκην καινην—9 ου κατα την διαθηκην ἣν ἐποίησα τοις πατρασιν αυτων ἐν ἡμερα ἐπιλαβομενου μου της χειρος αυτων ἐξαγαγειν αυτους ἐκ γης Αἰγυπτου, ὅτι αυτοι οὐκ ἐνεμειναν ἐν τη διαθηκῇ⁶ μου, καγὼ ἡμελησα αυτων”, λεγει Κυριος.

10 “Ὅτι αὕτη ἡ διαθηκη ἦν διαθησομαι⁷ τῷ οικῷ Ισραηλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας”, λεγει Κυριος,⁸ “διδους νομους μου εἰς την διανοιαν αυτων, και ἐπὶ καρδιας⁹ αυτων ἐπιγραψω αυτους· και ἐσομαι αυτοις εἰς Θεον και αυτοι ἐσονται μοι εἰς λαον. 11 Καὶ οὐ μὴ διδαξωσιν ἕκαστος τον πλησιον αυτου και ἕκαστος τον ἀδελφον αυτου, λεγων, ‘Γινωθι τον Κυριον!’ ὅτι παντες εἰδησουσιν με ἀπο μικρου αυτων ἕως μεγαλου αυτων. 12 Ὅτι ἰλεως ἐσομαι ταῖς ἀδικιαῖς αυτων, και των ἁμαρτιων αυτων¹⁰ και των ἀνομιων αυτων οὐ μὴ μνησθω ἐτι.”

13 Ἐν τῷ λεγειν ‘καινην’ πεπαλαιωκεν την πρωτην· το δὲ παλαιουμενον και γηρασκον ἐγγυς ἀφανισμου.

[The earthly sanctuary]

9.1 Εἶχε μὲν οὖν και¹¹ ἡ πρώτη¹² δικαιωματα λατρειας το τε ἅγιον κοσμικον. 2 Σκηνη γὰρ κατεσκευασθη: ἡ πρώτη, ἐν ἣ ἡ τε λυχνια και ἡ τραπεζα και ἡ προθεσις των αρτων, ἥτις λεγεται ‘Αγία· 3 μετὰ δὲ το δευτερον καταπετασμα σκηνη ἡ λεγομενη ‘Αγία ‘Αγιων, 4 χρυσου ἐχουσα θυμιατηριον και την κιβωτον της διαθηκης περικεκαλυμμενην¹³ παντοθεν χρυσιῳ, ἐν ἣ σταμνος χρυση ἐχουσα το μαννα και ἡ ῥαβδος Ααρων ἡ βλαστησασα και αἱ πλακες¹⁴ της διαθηκης· 5 ὑπερανῶ δὲ αὐτης Χερουβιμ δοξης κατασκιαζοντα το ἱλαστηριον (περὶ ὧν οὐκ ἐστιν νυν λεγειν κατα μέρος).

[The service of that sanctuary]

6 Τούτων δὲ οὕτως κατεσκευασμενων,¹⁵ εἰς μὲν την πρώτην σκηνην δια παντος εἰσιασιν οἱ¹⁶ ἱερεῖς, τὰς λατρειας ἐπιτελουντες, 7 εἰς δὲ την δευτερὰν ἅπαξ του ἐνιαυτου μονος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει¹⁷ ὑπὲρ ἑαυτου και των του λαου ἀγνοημάτων· 8 τουτο δηλουντος του Πνευματος του ‘Αγιου μηπω πεφανερῶσθαι την των ‘Αγιων ὁδον ἐτι της πρωτης σκηνης ἐχουσης στασιν· 9 ἥτις παραβολὴ εἰς τον καιρον τον

¹ μελλων || μελλοντων 328,394

² διαφορωτερας || διαφοροτερας 1768

³ τετευχεν || τετυχηκεν [10%] 1248

⁴ εστιν || --- 2466

⁵ μεσιτης || μεσητης 1248

⁶ τη διαθηκη || την διαθηκην 201

⁷ διαθησομαι || διαθηεσομαι 204

⁸ λεγει κυριος || --- 1768

⁹ καρδιας || καρδιαν 1249

¹⁰ και των ἁμαρτιων αυτων || --- 1249 (a clear case of homoioteleuton/-arcton)

¹¹ και 2466^m || --- [3%] 2466

¹² πρώτη 35^c,1503^c,1637^c,1864^c,2723^c || 1 σκηνη [30%] 35,149,757,824,1075,1249,1503,1548,1637,1761,1864*²,1865,1876,1892,2466,2587,2723 || 1 διαθηκη 432,1768

¹³ περικεκαλυμμενην || περικαλυμμενην 328 || περικεκαλυμμενην 959

¹⁴ πλακες || πλακαις 959

¹⁵ κατεσκευασμενων || κατασκευασμενων 757

¹⁶ οι || --- 1732

¹⁷ προσφέρει || προσφεροι 757,824,1072,1075,1503,1864,1892

ενεστηκοτα,¹ καθ' ὃν² δωρα τε και θυσαι προσφερονται μη δυναμεναι κατα συνειδησιν τελειωσαι τον λατρευοντα—10 μονον επι βρωμασιν και πομασιν και διαφοροις βαπτισμοις και δικαιομασιν σαρκος μεχρι καιρου διορθωσεως επικειμενα.

[Christ serves in the heavenly sanctuary]

11 Χριστος δε παραγενομενος Αρχιερευσ των μελλοντων αγαθων δια της μειζονος και τελειοτερας³ σκηνης ου χειροποιητου, τουτ' εστιν, ου ταυτης της κτισεως, 12 ουδε δι' αίματος τραγων και μοσχων, δια δε του ιδιου αίματος, εισηλθεν εφαπαξ εις τα 'Αγια, αιωνιαν λυτρωσιν ευρομενος.⁴ 13 Ει γαρ το αίμα ταυρων και τραγων, και σποδος δαμαλεως ραντιζουσα τους κεκοινωμενους, αγιαζει προς την της σαρκος καθαροτητα,⁵ 14 ποσω μαλλον το αίμα του Χριστου, ὃς δια Πνευματος 'Αγιου εαυτον προσηνεγκεν αμωμον τω Θεω, καθαριει την συνειδησιν ὑμων⁶ απο νεκρων εργων εις το λατρευειν Θεω ζωντι? 15 Και⁷ δια τουτο διαθηκης καινης Μεσιτης εστιν, ὅπως—θανατου γενομενου εις απολυτρωσιν των επι τη πρωτη διαθηκη παραβασεων—την επαγγελιαν λαβωσιν οἱ κεκλημενοι της αιωνιου κληρονομιας.

[The earthly sanctuary inaugurated with blood]

16 'Οπου γαρ διαθηκη, θανατον αναγκη φερεσθαι του διαθεμενου.⁸ 17 διαθηκη γαρ επι νεκροις βεβαια, επει μηποτε ισχυει ὅτε ζη ὁ διαθεμενος. 18 'Οθεν ουδε ἡ πρωτη χωρις αίματος εγκεκαινισται.⁹ 19 λαληθεισης γαρ πασης εντολης κατα¹⁰ νομον ὑπο Μωυσεος¹¹ παντι τω λαω, λαβων το αίμα των μοσχων και τραγων, μετα ὕδατος και εριου κοκκινου και ὕσσωπου, αυτο τε το βιβλιον και παντα τον λαον ερραντισεν, 20 λεγων, "Τουτο το αίμα της διαθηκης ἧς ενετειλατο προς ὑμας ὁ Θεος". 21 Και την σκηνην δε και παντα τα σκευη της λειτουργιας τω αίματι ὁμοιως ερραντισεν.¹² 22 Και σχεδον εν αίματι παντα καθαριζεται κατα τον νομον, και χωρις αίματεκχυσιας ου γινεται αφεσις.

[The heavenly sanctuary inaugurated with Christ's blood]

23 Αναγκη ουν τα μεν ὑποδειγματα των εν τοις ουρανοις, τουτοις καθαριζεσθαι, αυτα δε τα επουρανια κρειττοσιν θυσαις παρα ταυτας. 24 Ου γαρ εις χειροποιητα ἅγια εισηλθεν ὁ Χριστος, αντιτυπα των αληθινων,¹³ ἀλλ' εις αυτον τον ουρανον, νυν εμφανισθηται¹⁴ τω προσωπω του Θεου ὑπερ ἡμων· 25 ουδ' ἵνα πολλακις προσφερη εαυτον, ὡσπερ ὁ αρχιερευσ εισερχεται εις τα 'Αγια κατ' ενιαυτον εν αίματι αλλοτριω 26—επει εδει αυτον πολλακις παθειν απο καταβολης κοσμου· νυν δε, ἅπαξ επι συντελεια των αιωνων, εις αθετησιν ἁμαρτιας δια της θυσιας αυτου πεφανερωται. 27 Και, καθ' ὅσον αποκειται τοις ανθρωποις ἅπαξ αποθανειν, μετα δε τουτο κρισις, 28 οὕτως και ὁ Χριστος, ἅπαξ προσενεχθεις εις το πολλων ανενεγκειν¹⁵ ἁμαρτιας—εκ δευτερου χωρις ἁμαρτιας οφθησεται τοις αυτον απεκδεχομενοις εις σωτηριαν.

[Animal blood is insufficient]

10.1 Σκιαν γαρ εχων ὁ νομος των μελλοντων αγαθων, ουκ αυτην την εικονα των πραγματων, κατ' ενιαυτον ταις αυταις θυσαις ἃς προσφερουσιν εις το διηνεκες ουδεποτε

¹ ενεστηκοτα || 1 καθεστηκε 1248

² ον || ων 1248

³ τελειοτερας || τελειωτερας [5%] 201

⁴ ευρομενος || ευραμενος [80%] 149,201,204,432,604,959,1248,1732,1761,1768,1855,1876,1892,2587 [1249 missing] (2nd aorist or 1st aorist? There is apparently no difference in meaning)

⁵ καθαροτητα || καθαρωτητα 959

⁶ ὑμων || ἡμων [15%] 149,201,328,394,604,928 [1249 missing]

⁷ και || 1 χριστος δε 959

⁸ διαθεμενου || διατιθεμενου [12%] 1855

⁹ εγκεκαινισται || εγκαικαινισται 1768

¹⁰ κατα || 1 τον [15%] 959

¹¹ μωυσεος || μωσεως [20%] 1761

¹² ερραντισεν 1248: || εραντισεν [15%] 1248

¹³ αληθινων || αληθεινων 757

¹⁴ εμφανισθηται || εμεμφανισθηται 386 (from one page to the next)

¹⁵ πολλων ανενεγκειν || ~ 21 1548

δυναται τους προσερχομενους¹ τελειωσαι. 2 Επει ουκ αν επαυσαντο προσφερομεναι, δια το μηδεμιαν εχειν ετι συνειδησιν ἁμαρτιων τους λατρευοντας, ἀπαξ κεκαθαρμενους? 3 Αλλ' εν αυταις αναμνησις ἁμαρτιων κατ' ενιαυτον, 4 αδυνατον γαρ αίμα ταυρων και τραγων² αφαιρειν ἁμαρτιας.

[“I have come to do your will, O God”]

5 Διο εισερχομενος εις τον κοσμον λεγει: “Θυσιαν και προσφοραν ουκ ηθελησας, σωμα δε κατηρτισω μοι· 6 ὀλοκαυτωματα και περι ἁμαρτιας ουκ ευδοκησας. 7 Τότε ειπον, ‘Ιδου ἤκω—εν κεφαλιδι βιβλιου γεγραπται περι εμου—του ποιησαι, ὁ Θεος,³ το θελημα σου’.”

8 Ανωτερον λεγων ὅτι “Θυσιαν και προσφοραν και ὀλοκαυτωματα και περι ἁμαρτιας ουκ ηθελησας, ουδε ευδοκησας” (αίτινες κατα τον νομον προσφερονται), 9 τότε ειρηκεν, “Ιδου ἤκω του ποιησαι, ὁ Θεος, το θελημα σου”. Αναιρει το πρωτον ινα το δευτερον στηση. 10 Εν ὧ θεληματι ἡγιασμενοι εσμεν οἱ δια της προσφοράς του σωματος Ιησου Χριστου εφάπαξ.

[Christ perfects forever]

11 Και πας μεν ιερευσ ἔστηκεν καθ' ἡμεραν λειτουργων και τας αυτας πολλακις προσφερων θυσιας, αίτινες ουδεποτε δυνανται περιελειν ἁμαρτιας· 12 αυτος δε, μιαν ὑπερ ἁμαρτιων προσενεγκας θυσιαν εις το διηνεκες εκαθισεν⁴ εν δεξια του Θεου· 13 το λοιπον εκδεχομενος ἕως τεθωσιν οἱ εχθροι αυτου ὑποποδιον των ποδων αυτου, 14 μια γαρ προσφορα τετελειωκεν εις το διηνεκες⁵ τους ἁγιαζομενους.

15 Μαρτυρει δε ἡμιν και το Πνευμα το Ἅγιον, μετα γαρ το προειρηκεναι: 16 “Αὕτη ἡ διαθηκη ἦν διαθησομαι προς αυτους μετα τας ἡμερας εκεινας’, λεγει Κυριος,⁶ ἰδιδους νομους μου επι καρδιας⁷ αυτων, και επι των διανοιων αυτων επιγραψω αυτους,⁸ 17 και των ἁμαρτιων αυτων⁹ και των ανομιων¹⁰ αυτων ου μη μνησθω ετι.” 18 Ὅπου δε αφεσις τουτων, ουκετι προσφορα περι ἁμαρτιας.

[Hold fast the confession of hope]

19 Εχοντες ουν, αδελφοι, παρηρσιαν εις την εισοδον των Ἁγιων εν τῷ αἵματι Ιησου, 20 ἦν ενεκαινισεν ἡμιν ὁδον¹¹ προσφατον και ζωσαν, δια του καταπετασματος, τουτ' εστιν, της σαρκος αυτου, 21 και ιερεα μεγαν επι τον οικον του Θεου, 22 προσερχωμεθα¹² μετα αληθινης καρδιας εν πληροφορια πιστεως, ερραντισμενοι τας καρδιας απο συνειδησεως ποιηρας και λελουμενοι το¹³ σωμα ὕδατι καθαρω. 23 Κατεχωμεν την ὁμολογιαν της ελπιδος ακλινη, πιστος γαρ ὁ επαγγειλαμενος. 24 Και κατανοωμεν αλληλους εις παροξυσμον αγαπης και καλων εργων, 25 μη εγκαταλειποντες την επισυναγωγην ἑαυτων (καθως εθος τισιν), αλλα παρακαλουντες, και τοσουτω μαλλον ὅσω βλέπετε ἐγγιζουσιν την ἡμεραν.

[A severe warning]

26 Ἐκουσιως γαρ ἁμαρτανοντων ἡμων μετα το λαβειν την επιγνωσιν της αληθειας, ουκετι περι ἁμαρτιων απολειπεται¹⁴ θυσια, 27 φοβερα δε τις εκδοχη κρισεως και πυρος ζηλος εσθιειν μελλοντος τους ὑπειναντιους. 28 Αθετησας τις νομον Μωυσεος¹⁵ χωρις οικτιρμων επι δυσιν ἢ τρισιν μαρτυσιν αποθνησκει. 29 Ποσω, δοκειτε, χειρονος αξιωθησεται τιμωριας ὁ τον Υἱον του Θεου καταπατησας, και το αίμα της διαθηκης κοινον ἡγήσαμενος εν ὧ ἡγιασθη, και

¹ προσερχομενους || επερχομενους 2466

² ταυρων και τραγων || ~ 321 1761

³ ο θεος || --- 959

⁴ εκαθισεν || εκαθησεν 1248,1732

⁵ διηνεκες || δινεκες 201 (from one line to the next)

⁶ κυριος || 1 επηγαγε 1248*

⁷ καρδιας || καρδιαν 959

⁸ αυτους || 1 υστερον λεγει [15%] 2080*

⁹ αυτων || --- 1892

¹⁰ ανομιων || ανομοιων 1732

¹¹ οδον || --- 444

¹² προσερχωμεθα || προσερχομεθα [40%] 201,1768

¹³ το || τῷ 757

¹⁴ απολειπεται || υπολειπεται 604

¹⁵ μωυσεος || μωσεως [15%] 1892

το Πνευμα της χαριτος ενυβρισας? 30 Οιδαμεν γαρ τον ειποντα, “Εμοι εκδικησις, εγω ανταποδωσω, λεγει Κυριος”· και παλιν, “Κυριος κρινει τον λαον αυτου”. 31 Φοβερων το εμπεσειν εις χειρας Θεου ζωντος!

[A word of encouragement]

32 Αναμιμνησκεσθε δε τας προτερον ημερας εν αις, φωτισθεντες, πολλην αθλησιν υπεμεινατε παθηματων: 33 τουτο μεν ονειδισμοις τε και θλιψεσιν θεατριζομενοι, τουτο δε κοινωνοι των ουτως αναστρεφομενων γενηθεντες. 34 Και γαρ τοις δεσμοις μου¹ συνεπαθησατε· και, την αρπαγην των υπαρχοντων υμων μετα χαρας προσεδεξασθε, γινωσκοντες εχειν² εαυτοις κρειττονα υπαρξιν εν ουρανοις και μενουσαν.

35 Μη αποβαλητε³ ουν την παρρησιαν υμων, ητις εχει μισθαποδοσιαν μεγαλην. 36 Υπομονης γαρ εχετε χρειαν ινα, το θελημα του Θεου ποιησαντες, κομισησθε την επαγγελιαν. 37 “Ετι γαρ μικρον οσον οσον, ο ερχομενος ηξει και ου χρονιει. 38 Ο δε δικαιος εκ πιστεως ζησεται, και εαν υποστειληται, ουκ ευδοκει η ψυχη μου εν αυτω.” 39 Ημεις δε ουκ εσμεν υποστολης εις απωλειαν, αλλα πιστεως εις περιποιησιν ψυχης.

[About faith]

11.1 Εστιν δε πιστις ελπιζομενων υποστασις, πραγματων ελεγχος ου βλεπομενων. 2 Εν ταυτη γαρ εμαρτυρηθησαν οι πρεσβυτεροι. 3 Πιστει⁴ νοουμεν κατηρτισθαι τους αιωνας ρηματι Θεου, εις το μη εκ φαινομενων τα βλεπομενα γεγονεναι.

[Abel, Enoch, Noah]

4 Πιστει πλειονα θυσιαν Αβελ⁵ παρα Καϊν προσηνεγκεν τω Θεω, δι’ ης εμαρτυρηθη ειναι δικαιος, μαρτυρουντος επι τοις δωροις αυτου του Θεου· και δι’ αυτης, αποθανων, ετι λαλειται.⁶ 5 Πιστει Ενωχ μετετεθη του μη ιδειν θανατον, και ουχ ευρισκετο διοτι μετεθηκεν αυτον ο Θεος· προ γαρ της μεταθεσεως αυτου μεμαρτυρηται ευηρεστηκειναι τω Θεω.

6 Χωρις δε πιστεως αδυνατον ευαρεστησαι, πιστευσαι γαρ δει⁷ τον προσερχομενον τω Θεω οτι εστιν και τοις εκζητουσιν αυτον μισθαποδοτης γινεται.⁸ 7 Πιστει, χρηματισθεις Νωε περι των μηδεπω βλεπομενων,⁹ ευλαβηθεις κατεσκευασεν κιβωτον εις σωτηριαν του οικου αυτου, δι’ ης κατεκρινεν τον κοσμον, και της¹⁰ κατα πιστιν δικαιοσυνης εγενετο κληρονομος.¹¹

[Abraham and Sarah]

8 Πιστει, καλουμενος Αβρααμ, υπηκουσεν εξελθειν εις τον τοπον ον ημελλεν λαμβανειν εις κληρονομιαν και εξηλθεν, μη επισταμενος που ερχεται. 9 Πιστει παρωκησεν εις¹² γην της επαγγελιας ως αλλοτριαν, εν σκηναις κατοικησας, μετα Ισαακ και Ιακωβ, των συγκληρονομων της επαγγελιας της αυτης· 10 εξεδεχετο γαρ την τους θεμελιους εχουσαν πολιν, ης τεχνιτης και δημιουργος¹³ ο Θεος.

11 Πιστει και αυτη Σαρρα δυναμιν εις καταβολην σπερματος ελαβεν, και παρα καιρον ηλικιας ετεκεν, επει πιστον ηγησατο τον επαγγειλαμενον. 12 Διο και αφ’ ενος εγεννηθησαν, και ταυτα νενεκρωμενου, καθως τα αστρα του ουρανου τω πληθει, και ως η αμμος η παρα το χειλος της θαλασσης η αναριθμητος.

¹ δεσμοις μου || δεσμοις (6.3%) 201,1248

² εχειν || 1 εν [4%] 394

³ αποβαλητε || αποβαλλητε 1892

⁴ πιστει || πιστιν 1548

⁵ αβελ || αβελ [20%] 2466

⁶ λαλειται || λαλει [8%] 1248

⁷ δει || 1 πρωτον 1248,2080

⁸ γινεται || γηνεται 1548

⁹ βλεπομενων || βλεπωμενων [1%] 201

¹⁰ της || τοις 959,1548

¹¹ και της κατα πιστιν δικαιοσυνης εγενετο κληρονομος || --- 201

¹² εις || 1 την [20%] 1100,1248,1761,1768

¹³ δημιουργος || διμιουργος 201

[Seeking a heavenly homeland]

13 Κατα πιστιν απεθανον οὔτοι παντες—μη λαβοντες τας επαγγελιας, αλλα πορρωθεν¹ αυτας ιδοντες και ασπασαμενοι, και ομολογησαντες οτι ξενοι και παρεπιδημοι εισιν επι της γης. 14 Οἱ γαρ τοιαυτα² λεγοντες εμφανιζουσιν οτι πατριδα επιζητουσιν. 15 Και ει μεν εκεινης εμνημονεουν αφ³ ἥς εξηλθον, ειχον αν καιρον ανακαμψαι. 16 Νυν δε κρειττονος ορεγονται, τουτ' εστιν, επουρανιου. Διο ουκ επαισχυνεται αυτους ο Θεος Θεος επικαλεισθαι αυτων·⁴ ἡτοιμασεν γαρ αυτοις πολιν.

[Patriarchs]

17 Πιστει προσειηνοχεν Ἀβρααμ τον Ισαακ, πειραζομενος·⁵ και, τον μονογενη προσεφερεν ο τας επαγγελιας αναδεξαμενος,⁶ 18 προς ον ελαληθη οτι "Εν Ισαακ κληθησεται σοι σπερμα", 19 λογισαμενος οτι και εκ νεκρων εγειρειν δυνατος ο Θεος· οθεν αυτον και εν παραβολη εκομισατο.

20 Πιστει περι μελλοντων ευλογησεν Ισαακ τον Ιακωβ και τον Ἡσαυ.⁷ 21 Πιστει Ιακωβ, αποθνησκων, ἐκαστον των υἱων Ιωσηφ ευλογησεν, και προσεκυνησεν επι το ακρον της ῥαβδου αυτου. 22 Πιστει Ιωσηφ, τελευτων, περι της εξοδου των υἱων Ισραηλ εμνημονευσεν και περι των οστων αυτου ενετειλατο.

[Moses]

23 Πιστει Μωυσης, γεννηθεις, εκρυβη⁸ τριμηνον ὑπο των πατερων αυτου, διοτι ειδον⁹ αστείον το παιδιον,¹⁰ και ουκ εφοβηθησαν το διαταγμα του βασιλεως. 24 Πιστει Μωυσης, μεγας γενομενος, ηρησατο λεγεσθαι υἱος θυγατρος¹¹ Φαραω, 25 μαλλον ἐλομενος¹² συγκακουχεισθαι τω λαω του Θεου ἢ προσκαιρον εχειν ἁμαρτιας απολαυσιν, 26 μειζονα πλουτον ἡγησαμενος των Αιγυπτου¹³ θησαυρων τον ονειδισμον του Χριστου· απεβλεπεν γαρ εις την μισθαποδοσιαν. 27 Πιστει¹⁴ κατελιπεν Αιγυπτον, μη φοβηθεις τον θυμον του βασιλεως, τον γαρ Αορατον ὡς ὁρων εκαρτερησεν. 28 Πιστει πεποιηκεν το Πασχα και την προσχυσιν του αιματος, ἵνα μη ο ολοθρευων¹⁵ τα πρωτοτοκα θιγη αυτων. 29 Πιστει διεβησαν την Ερυθραν Θαλασσαν ὡς δια ξηρας, ἥς πειραν λαβοντες οἱ¹⁶ Αιγυπτιοι κατεποθησαν.

30 Πιστει τα τειχη Ἰεριχω επεσεν, κυκλωθεντα επι ἑπτα ἡμερας. 31 Πιστει Ῥααβ ἡ πορνη ου συναπωλετο τοις απειθησασιν, δεξαμενη¹⁷ τους κατασκοπους μετ' ειρηνης.

[Exploits achieved through faith]

32 Και τί ετι λεγω? Επιλειψει γαρ με διηγουμενον ο χρονος περι Γεδεων, Βαρακ τε και Σαμψων και Ιεφθαε, Δαυιδ τε και Σαμουηλ και των προφητων, 33 οἱ δια πιστεως κατηγωνισαντο βασιλειας, ειργασαντο δικαιοσυνην, επετυχον επαγγελιων, εφραξαν στοματα λεοντων, 34 εσβεσαν δυναμιν πυρος, εφυγον στοματα μαχαιρας, ενεδυναμωθησαν απο ασθενειας, εγενηθησαν¹⁸ ισχυροι εν πολεμω, παρεμβολας εκλιναν αλλοτριων. 35 Ελαβον γυναικες εξ αναστασεως τους νεκρους αυτων· αλλοι δε ετυμπανισθησαν, ου προσδεξαμενοι την

¹ πορρωθεν || πορωθεν 1248

² τοιαυτα 1637^ο || ταυτα 1637

³ αφ || εφ 201

⁴ αυτων || αυτον 2466

⁵ πειραζομενος || πιαζομενος 959

⁶ αναδεξαμενος || δεξαμενος 386

⁷ ἡσαυ || ησαυ [70%] 1892

⁸ εκρυβη || εκριβη 959

⁹ ειδον || --- 328,394,928,959

¹⁰ παιδιον || παιδειον 1892

¹¹ θυγατρος || --- 824

¹² ἐλομενος 1072^ο || ελομενος 757,1248 || ἔλλομενος 1072

¹³ αιγυπτου 35^ο || αιγυπτων [1%] 204 || εν αιγυπτω [15%] 35

¹⁴ πιστει || πιστι 201

¹⁵ ολοθρευων || ολεθρευων 1892

¹⁶ οι || --- 2466

¹⁷ δεξαμενη || υποδεξαμενη 1248

¹⁸ εγενηθησαν || εγεννηθησαν 959

απολυτρώσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστασεως τυχῶσιν. 36 Ἄλλοι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστιγῶν πειρᾶν ἔλαβον, ἐν δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς. 37 Ἐλιθασθῆσαν, ἐπரிσθῆσαν, ἐπειρασθῆσαν, ἐν φονῇ¹ μαχαίρας ἀπεθάνον. Περιηλθόν ἐν μὴλωταις, ἐν αἰγείοις² δερμασίν· ὑστεροῦμενοι, θλιβοῦμενοι,³ κακουχοῦμενοι⁴ 38—ὧν οὐκ ἦν ἀξίος ὁ κόσμος—ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὀρεσίν καὶ σπηλαιοῖς καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς.

39 Καὶ οὗτοι πάντες, μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἐκομισάντο τὴν ἐπαγγελίαν, 40 τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρείττον τι προβλεψάμενου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.⁵

["Let us run with endurance"]

12.1 Τοιγαρὸν καὶ ἡμεῖς, τοσούτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νεφὸς μαρτυρῶν, ὁκνῶν ἀποθεμεῖναι πάντα καὶ τὴν ἐυπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρεχῶμεν τὸν⁶ προκειμένον ἡμῖν⁷ ἀγῶνα, 2 ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως Ἀρχηγόν καὶ Τελειωτὴν, Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χάρας ὑπέμεινεν⁸ σταυρόν, αἰσχυνῆς καταφρονησας, ἐν δέξια τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κεκαθίκεν.

[All legitimate children receive discipline]

3 Ἀναλογισασθε⁹ γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμνηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ καμῆτε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. 4 Οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε¹⁰ πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι. 5 Καὶ ἐκκλησθε τῆς παρακλήσεως ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλεγεται: “Υἱέ μου, μὴ ολιγῶρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλυοῦ ὑπ’ αὐτοῦ ἐλεγχόμενος· 6 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.”

7 Εἰ¹¹ παιδεῖαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός· τίς γὰρ ἐστὶν υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατὴρ; 8 Εἰ δὲ χωρὶς ἐστε παιδείας (ἥς μετοχοὶ γενοῦσιν πάντες), ἀρὰ νοθοὶ ἐστε¹² καὶ οὐχ υἱοί. 9 Εἰτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἰχομεν παιδευτάς καὶ ἐνετρεπομεθα.¹³ Οὐ πολλῶ μαλλὸν ὑποταγησομεθα τῷ Πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; 10 Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαιδεύον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιοτήτος αὐτοῦ. 11 Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρόν¹⁴ οὐ δοκεῖ χάρας εἶναι, ἀλλὰ λυπῆς· ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι’ αὐτῆς¹⁵ γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

[Watch your step!]

12 Διὸ τὰς παρειμένας¹⁶ χεῖρας καὶ τὰ¹⁷ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, 13 καὶ τροχίας ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσίν ὑμῶν, ἵνα μὴ το¹⁸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μαλλόν.

14 Εἰρηνὴν διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν¹⁹ οὗ χωρὶς οὐδεὶς οἴσεται τὸν Κύριον· 15 ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὕστερον ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μὴ τις ῥίζα πικρίας ἀνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μαινώσιν πολλοί, 16 μὴ τις πορνὸς ἢ βεβήλος ὡς Ἦσαν, ὃς ἀντὶ βρώσεως μίας ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. 17 Ἰστε γὰρ ὅτι καὶ μετεπειτα θέλων

¹ φονῇ || φοβῶ 604

² αἰγείοις 1761^ο || αἰγίοις 1761,1768

³ θλιβοῦμενοι || --- 394 (added in margin, after κακουχοῦμενοι)

⁴ κακουχοῦμενοι || κακοχοῦμενοι [20%] 18

⁵ τελειωθῶσιν || τελειώσιν 1503

⁶ τον || --- 201

⁷ ἡμῖν || --- 394

⁸ ὑπέμεινεν || 1 τον 1892

⁹ ἀναλογισασθε || ἀναλογισασθαι 757

¹⁰ ἀντικατέστητε || ἀντεκατέστητε [15%] 444,959

¹¹ εἰ || εἶδε 1892

¹² ἐστε || --- 1892

¹³ ἐνετρεπομεθα 1248^ο || ἐνετρεποθα 1248

¹⁴ παρόν || παρών 959

¹⁵ αὐτῆς || αὐτοῖς 959

¹⁶ παρειμένας || παραλελυμένας 1892

¹⁷ τὰ 1637^ο || 1 1 1637

¹⁸ το || --- 1248

¹⁹ μετὰ πάντων καὶ τὸν ἁγιασμόν 757^ο || ~ 34512 757

κληρονομησαι την ευλογιαν απεδοκιμασθη· μετανοιας γαρ τοπον ουχ εύρειν, καιπερ μετα δακρυων εκζητησας αυτην.

[Sinai X Zion]

18 Ου γαρ προσεληλυθατε ψηλαφωμενω¹ ορει και κεκαυμενω πυρι και γνοφω και σκοτω και θυελλη· 19 και σαλπιγγος ηχω και φωνη ρημάτων, ἥς οἱ ακουσαντες παρητησαντο μη προστεθηναι αυτοις λογον 20 (ουκ εφερον γαρ το διαστελλομενον: “Καν θηριον² θιγη του ορους, λιθοβοληθησεται!”)³ 21 και ούτως φοβερων ἦν το φανταζομενον, Μωυσης ειπεν, “Εκφοβος⁴ ειμι και εντρομος!”· 22 αλλα προσεληλυθατε Σιων Ορει, και πολει Θεου ζωντος, Ἱερουσαλημ επουρανιω, και μυριασιν αγγελων πανηγυρει, 23 και εκκλησια πρωτοτοκων εν ουρανιοις απογεγραμμενων, και Κριτη Θεω παντων, και πνευμασιν δικαιων τετελειωμενων,⁵ 24 και διαθηκης νεας Μεσιτη, Ιησου, και αίματι ραντισμου⁶ κρειττον λαλουντι παρα το⁷ Αβελ.

[Warning: “Our God is a consuming fire”]

25 Βλεπετε μη παραιτησησθε τον λαλουντα. Ει γαρ εκεινοι ουκ εφυγον,⁸ τον επι γης παραιτησαμενοι χρηματιζοντα, πολλω μαλλον ἡμεις⁹ οἱ τον απ’ ουρανου αποστρεφομενοι! 26 οὔ ἡ φωνη την γην εσαλευσεν τοτε, νυν δε επηγγελται λεγων, “Ετι ἀπαξ εγω σειω ου μονον την γην αλλα και τον ουρανον”. 27 Το δε ‘ετι ἀπαξ’ δηλοι των σαλευομενων την μεταθεσιν (ὡς πεποιημενων), ἵνα μεινη τα μη σαλευομενα.

28 Διο βασιλειαν ασαλευτον παραλαμβανοντες,¹⁰ εχωμεν χαριν δι’ ἥς λατρευομεν ευαρεστως τω Θεω, μετα αιδους¹¹ και ευλαβειας· 29 και γαρ ὁ Θεος ἡμων πυρ καταναλίσκων.

[Practical instructions]

13.1 Ἡ φιλαδελφια μενετω. 2 Της φιλοξενιας μη επιλανθανεσθε, δια ταυτης γαρ ελαθον τινες ξενισαντες αγγελους. 3 Μιμησκεσθε¹² των δεσμιων ὡς συνδεδεμενοι, των κακουχουμενων¹³ ὡς και αυτοι οντες εν σωματι. 4 Τιμιος ὁ γαμος εν πασιν και ἡ κοιτη αμιαντος, πορνους δε και μοιχους κρινει ὁ Θεος. 5 Αφίλαργυρος¹⁴ ὁ τροπος, αρκουμενοι τοις παρουσιν, αυτος γαρ ειρηκεν, “Ου μη σε ανω, ουδ’ ου μη σε εγκαταλιπω”.¹⁵ 6 Ὡστε θαρρουντας ἡμας λεγειν: “Κυριος εμοι βοηθος, και ου φοβηθησομαι. Τί ποιησει μοι ανθρωπος?”

7 Μνημονευετε των ἡγουμενων ὑμων, οἱτινες ελαλησαν ὑμιν τον λογον του¹⁶ Θεου, ὧν αναθεωρουντες την εκβασιν της αναστροφης, μιμεισθε την πιστιν. 8 Ιησους Χριστος χθες και σημερον, ὁ αυτος, και εις τους αιωνας. 9 Διδαχαις ποικιλαις και ξεναις μη παραφερεσθε, καλον γαρ χαριτι βεβαιουσθαι την καρδιαν, ου βρωμασιν, εν οἷς ουκ ωφεληθησαν οἱ περιπατησαντες.

[Join Jesus outside the camp]

10 Εχομεν¹⁷ θυσιαστηριον εξ οὔ φαγειν ουκ εχουσιν εξουσιαν οἱ τη σκηνη λατρευοντες.

¹ ψηλαφωμενω || ψηλαφομενω (1%) 201,959

² θηριον || --- 18

³ λιθοβοληθησεται || λιθοβοληθησεται 386

⁴ εκφοβος 394,928^c || εμφοβος 394,928,1892

⁵ τετελειωμενων || και τελειωμενων 1892

⁶ ραντισμου || ραντιμου 1248

⁷ το || τον [70%] 1892^c

⁸ ουκ εφυγον 1892^c || --- 1892

⁹ ημεις || υμεις 1768

¹⁰ παραλαμβανοντες || παραλαβοντες 328

¹¹ αιδους || αιδους 1248

¹² μιμησκεσθε || 1 δε 201

¹³ κακουχουμενων || κακοχουμενων 959

¹⁴ αφίλαργυρος || αφυλαργυρος 394,959

¹⁵ εγκαταλιπω || εγκαταλειπω [50%] 1248

¹⁶ του || τον 328

¹⁷ εχομεν || εχωμεν 201

11 Ὡν γὰρ εἰσφέρεται¹ ζῶων το αἷμα, περὶ ἁμαρτίας, εἰς τὰ Ἅγια δια τοῦ ἀρχιερεως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἐξω τῆς παρεμβολῆς, 12 διὸ καὶ² Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιασῇ δια τοῦ ἰδίου³ αἵματος τὸν λαόν, ἐξω τῆς πυλῆς ἐπάθεν. 13 Τοῖνυν ἐξερχωμέθα⁴ πρὸς αὐτὸν ἐξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν οὐκιδισμόν αὐτοῦ φέροντες· 14 οὐ γὰρ ἐχομεν ὥδε μένουσαν πόλιν,⁵ ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν⁶ ἐπιζητούμεν.

15 Δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν ἀνεσεως δια παντός τῷ Θεῷ, τοῦτ' ἐστίν, καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 (Τῆς δὲ ευποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις ευαρεστεῖται ὁ Θεός.)

[Concluding requests]

17 Πειθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν⁷ ὡς λόγον ἀποδωσόντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στεναζόντες (ἀλυσίτελες γὰρ ὑμῖν τοῦτο).

18 Προσευχεσθε περὶ ἡμῶν· πεποιθαμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνειδήσιν ἐχομεν,⁸ ἐν πασὶν καλῶς θελοντες ἀναστρεφῆσθαι· 19 περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο⁹ ποιῆσαι ἵνα ταχίον ἀποκατασταθῶ¹⁰ ὑμῖν.

[Benediction]

20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης—ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν¹¹ τὸν Ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν¹² ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κυρίον ἡμῶν Ἰησοῦν¹³—21 καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντί ἐργῷ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν¹⁴ τὸ ευαρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, δια Ἰησοῦ Χριστοῦ ᾧ ἡ δοξὰ εἰς¹⁵ τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

[Sign off]

22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνεχέσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως, καὶ γὰρ δια βραχείων ἐπεστεῖλα ὑμῖν. 23 Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Τιμοθεὸν ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ εἰν ταχίον ἐρχεται, οἴωμαι¹⁶ ὑμᾶς.

24 Ἀσπασασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.¹⁷

¹ εἰσφέρεται || εἰσφέρονται 959

² καὶ || 1 ο [5%] 201,1248

³ ἰδίου || --- 1768

⁴ ἐξερχωμέθα || ἐξερχομέθα [20%] 394

⁵ μένουσαν πόλιν || ~ 21 1892

⁶ μέλλουσαν || μένουσαν 1075

⁷ ὑμῶν || ἡμῶν 959,1768

⁸ ἐχομεν || ἐχωμεν 201

⁹ παρακαλῶ τοῦτο || ~ 21 386

¹⁰ ἀποκατασταθῶ || ἀποκαταθῶ 1248

¹¹ ἐκ νεκρῶν || --- 1503

¹² τὸν μέγαν || --- 1503

¹³ ἰησοῦν || 1 χριστὸν [10%] 1892

¹⁴ ὑμῖν || ἡμῖν [30%] 959

¹⁵ εἰς || καὶ 328

¹⁶ οἴωμαι || οἴωμαι 959

¹⁷ The Greek font used is Bwgrkl and may be downloaded free from <http://www.bibleworks.com>.